

Jacek Zając
Instytut Logistyki i Magazynowania

Modernizować, budować nowy magazyn, czy skorzystać z usług outsourcingu?

Aplikacja do wyznaczania efektywności modernizacji, budowy nowego magazynu lub skorzystania z usług outsourcingu

W łańcuchu dostaw towarów do klienta ważnym elementem jest magazyn i zachodzący w nim proces magazynowania. Wiele firm dla poprawienia swojej konkurencyjności, osiągniętej poprzez zmniejszenie kosztów magazynowania, staje przed dylematem i zadaje sobie podstawowe pytanie: „Modernizować, budować nowy magazyn, czy skorzystać z usług outsourcing-u?”. Prawidłowe dostosowanie technologii magazynowania do specyfiki dystrybucji pozwala na zmniejszenie kosztów funkcjonowania magazynu i pozwala na konkrowanie na rynku. Kadra kierownicza, zarządy firm potrzebują podstawowych informacji, wskaźników ekonomicznych, w jakim stopniu inwestycja związana z budową nowego magazynu, modernizacją istniejącego, jest pod względem finansowym efektywna. A może lepiej skorzystać z outsourcing-u (usług firm logistycznych)? Instytut Logistyki i Magazynowania wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom opracował aplikację pozwalającą na szybkie wyznaczanie parametrów magazynu dla poszczególnych przepływów towarów w zakładanym okresie, dla której jest wykonywana analiza finansowa i porównanie jej z kosztami outsourcingu. Otrzymane wyniki pozwalają na podjęcie decyzji i odpowiadają na pytanie: „Modernizować, budować nowy magazyn, czy skorzystać z usług outsourcingu?”. Program bazuje na dwóch typach danych wejściowych: danych klienta – określających parametry przepływów towarowych, danych eksperta (konsultanta) – określającego stosowane wyposażenie technologiczne oraz przebieg procesu magazynowania. Aplikacja wyznacza podstawowe wskaźniki finansowe inwestycji:

- NPV (wartość netto inwestycji),
- IRR (wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji),
- okres zwrotu inwestycji.

Aplikacja została opracowana dla trzech technologii magazynowania:

- składowania w regałach ramowych paletowych,
- składowania w regałach ramowych zblokowanych,
- składowania blokowego.

Charakterystyka aplikacji

Aplikacja została opracowana na bazie aplikacji OPM¹ i została wzbogacona o analizę finansową porównującą nakłady i koszty magazynowania z kosztami outsourcingu. Dla opracowania aplikacji przyjęto następujące założenia funkcjonalne:

- analiza finansowa została opracowana dla projekcji 15-letnich wielkości przepływów towarowych,

Rys. 1. Widok panelu sterowania (arkusz „Treść”) aplikacji

- możliwość wyznaczenia wymaganych parametrów magazynu dla założonych wielkości przepływów w okresie projekcji w celu określenia możliwości modernizacji istniejącego magazynu (wariant 1),
- wyznaczanie parametrów dla budowy nowego magazynu dla założo-

nych wielkości przepływów w okresie projekcji dla następujących wariantów rozbudowy magazynu:

- wariant 2: rozbudowa magazynu w cyklu 4-letnim,
- wariant 3: rozbudowa magazynu w cyklu 7-letnim,
- wariant 4: budowa magazynu w pierwszym roku dla docelowych przepływów,
- uwzględnienie w analizie miejsca lokalizacji magazynu outsourcingu (model kosztów dowozu do magazynu),
- wyznaczania kosztów outsourcingu dla poszczególnych faz procesu magazynowania,
- wykonanie projekcji finansowej na podstawie zdyskontowanych przepływów gotówkowych – pomiędzy kosztami budowy i eksploatacji magazynu własnego a outsourcingiem,
- wyliczenie podstawowych wskaźników finansowych:
  - NPV (wartość netto inwestycji),
  - IRR (wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji),
  - okres zwrotu inwestycji.

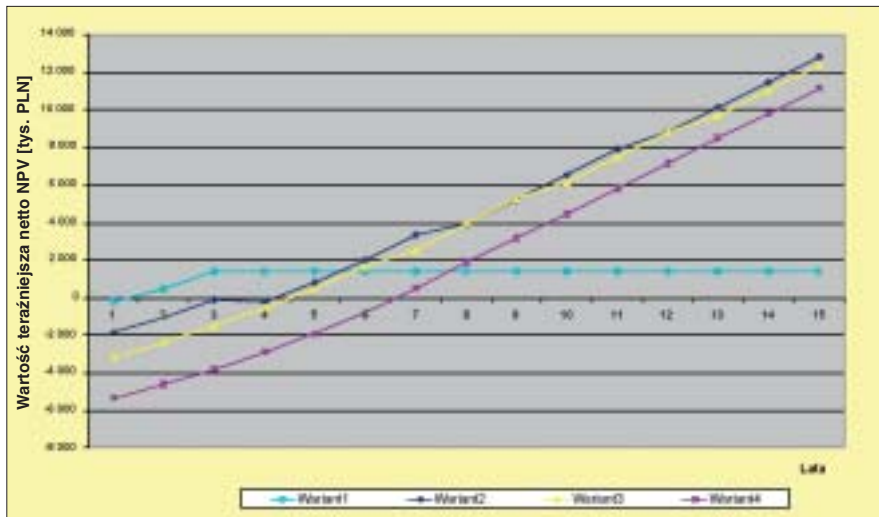
Dane wejściowe dla wyznaczenia parametrów magazynu otrzymane od klienta dodatkowo zawierają:

- przewidywane nakłady jednostkowe na modernizację istniejącego magazynu, dróg dojazdowych i placów manewrowych,
- cenę jednostkową 1 m² istniejącego magazynu, dróg dojazdowych i placów manewrowych,
- cenę jednostkową 1 m² działki przeznaczonej do budowy magazynu,
- lokalizację magazynu outsourcingu w stosunku do siedziby firmy,
- cenę jednostkową 1 wozokilometra środka transportu związanymi z kosztami dowozu towarów do magazynu outsourcingu,
- wskaźniki kosztów eksploatacji bu-

¹ Charakterystyka aplikacji OPM została opisana w Logistyce numer 5/2003.

Wskaźniki Finansowe				
WARIANT	Wariant 1	Wariant 2	Wariant 3	Wariant 4
NPV	1 392 821,66 zł	12 837 714,47 zł	12 400 428,41 zł	11 166 991,71 zł
IRR	395,04%	54,97%	40,64%	27,11%
Okres zwrotu				
Lata	1	4	4	6
Miesiące	3	2	6	7

Rys. 2. Widok arkusza „Wskaźniki finansowe” aplikacji

Rys. 3. Wykres graficzny przepływów gotówkowych w okresie 15 letniej projekcji przepływów towarowych

dynku magazynu i proponowanego wyposażenia magazynowego.

Dane wejściowe wprowadzane przez eksperta konsultanta dodatkowo zawierają:

– koszty jednostkowe outsourcingu w rozbiciu na:

- koszty jednostkowe przyjęcia paletowej jednostki ładunkowej (pjł) do magazynu,
- koszty jednostkowe składowania pjł w magazynie,
- koszty jednostkowe kompletacji pjł z towarem w magazynie,
- koszty jednostkowe wydania pjł z magazynu,

- stopę % kredytu zaciągniętego na budowę magazynu,
- stopę % podatku dochodowego płaconego przez firmę,
- wskaźniki % amortyzacji budynku magazynu i proponowanego wyposażenia magazynowego.

W wyniku przeprowadzonych obliczeń z wykorzystaniem aplikacji klient otrzymuje parametry magazynu dla projekcji 15-letnich wielkości przepływów towarowych, a także dodatkowo parametry i wskaźniki finansowe:

- NPV; wartość netto inwestycji związaną z budową, modernizacją magazynu,

- IRR; wewnętrzną stopę zwrotu z inwestycji,
- okres zwrotu z inwestycji, pozwalające na podjęcie decyzji o modernizacji istniejącego magazynu, budowie nowego lub skorzystania z usług firm zewnętrznych.

Na rys. 1 pokazano widok panelu sterowania (arkusz „Treść”) aplikacji, a na rys. 2 i 3 arkusz z wyników oraz wykres graficzny przepływów gotówkowych w okresie projekcji.

Studium przypadku

Firma dystrybucyjna posiadająca własny magazyn zamierza zwiększyć obszar działania, co spowoduje wzrost przepływów towarowych. Zarząd firmy rozważa możliwość dostosowania swojej infrastruktury dla nowych wielkości przepływów towarowych przez:

- modernizację istniejącego magazynu poprzez zmianę technologii składowania,
- budowę nowego magazynu lub skorzystania z usług firm świadczących usługi magazynowe – outsourcing.

Firma określiła dane wejściowe dotyczące prognozowanych w okresie 15 lat:

- wielkości dostaw do magazynu,
- wielkości współczynnika rotacji zapasów,
- struktury wydań z magazynu,
- średnich parametrów jednostki ładunkowej.

Jednocześnie firma podała parametry: – posiadanego własnego magazynu, – posiadanej działki budowlanej przeznaczonej pod budowę nowego magazynu oraz przewidywaną lokalizację magazynu outsourcingu i proponowane wstępne ceny jednostkowe za usługę outsourcingu w odniesieniu do p.j.l., ustalone w drodze negocjacji z firmą logistyczną.

Kryteriami wyboru wariantów jakie przyjęto w aplikacji są: najniższe nakłady inwestycyjne oraz koszty przejścia palety przez magazyn (koszty eksploatacyjne) (rys. 4.). Wykorzystując opracowane aplikacje, postanowiono rozpatrzyć technologię składowania w regałach paletowych jako powszechnie występującą i odpowiadającą wskaźnikowi selektywności zapasu magazynowego podanego przez firmę.

Wartościowanie przyjętych kryteriów		
Nazwa kryterium	Oznaczenie	Wartość
Najniższe wskaźniki powierzchniowe	KR1	10,00
Najniższe wskaźniki kubaturowe	KR2	10,00
Najniższe wskaźniki przejścia 1 palety przez magazyn w skali roku	KR3	40,00
Najniższe wskaźniki inwestycyjne na 1 miesiąc paletowe	KR4	40,00

Rys. 4. Widok arkusza wartościowanie kryteriów aplikacji

W obliczeniach przyjęto możliwość zmiany stawek za usługi outsourcingu wraz ze wzrostem wielkości przepływów towarowych oraz lokalizację magazynu firmy świadczącej usługi outsourcingu w pobliżu zakładu produkcyjnej firmy

Symulacja – wyniki

W wyniku przeprowadzonych obliczeń z wykorzystaniem aplikacji uzyskano następujące wyniki dla rozpatrywanych wariantów, które przedstawiono na rys. 5.

Przepływy gotówkowe w okresie projekcji 15 letniej wielkości przepływów przedstawiono na rys. 6.

Na rys. 7 przedstawiono porównanie rocznych kosztów eksploatacyjnych magazynu z rocznymi kosztami outsourcingu.

Podsumowanie – rekomendacje

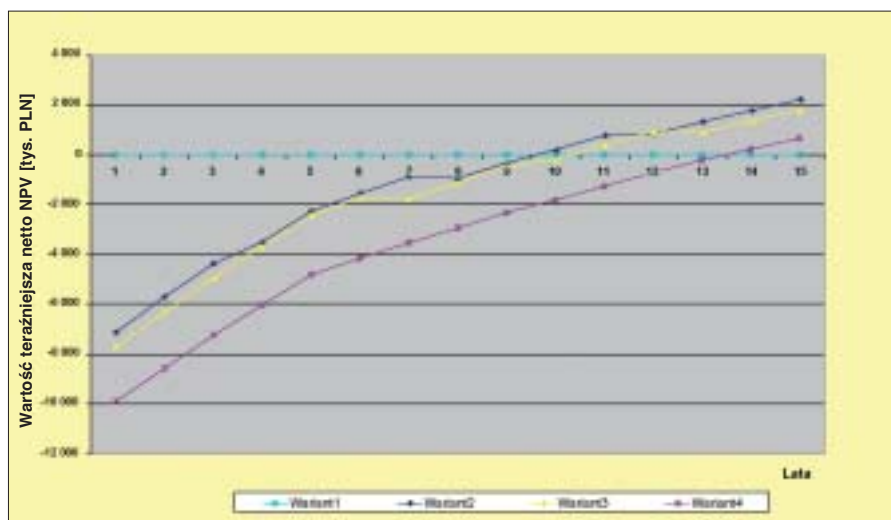
Korzystniejszym wariantem jest budowa nowego własnego magazynu. Świadczą o tym otrzymane wyniki. Analizując otrzymane wyniki można wnioskować, że

- modernizacja posiadanej infrastruktury magazynowej nie pozwoli na pełne zaspokojenie powierzchni magazynowej dla prognozowanych wielkości przepływów towarowych (wariant 1 rys. 5),
- proponowane przez firmę logistyczną ceny jednostkowe usługi outsourcingu są za wysokie i wskazują na celowość budowy własnego magazynu (NPV i IRR są wartościami dodatnimi i informują o potencjalnym zysku z inwestycji budowy magazynu),
- wskaźnik IRR wynoszący 14,28 % jest większy od stopy procentowej kredytu bankowego przyjętego na poziomie 8 % (wariant 2 rys. 5) oraz okres zwrotu z inwestycji wynoszący 9 lat i 7 miesięcy wskazuje na zyskowność inwestycji i możliwość łatwego pozyskania kredytu inwestycyjnego,
- celem jest także rozbudowywanie obiektu magazynu w okresach 4-letnich, a wyposażanie go w dodatkowe urządzenia w okresach rocznych wraz ze wzrostem strumienia przepływów towarowych (wskaźniki NPV, IRR oraz okres zwrotu z in-

WARIANT	Wariant 1	Wariant 2	Wariant 3	Wariant 4
NPV		2 232 803,45 zł	1 802 640,82 zł	635 500,31 zł
IRR		14,82%	13,54%	10,17%
Okres zwrotu				
Lata		9	10	13
Miesiące		7	4	7

[Powrót](#)

Rys. 5. Widok arkusza z wynikami otrzymanymi z aplikacji dla rozpatrywanych wariantów.

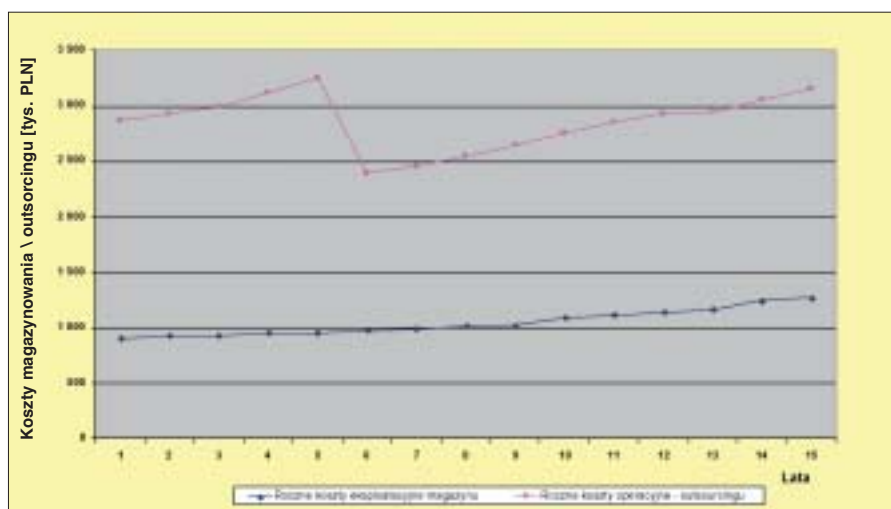
Rys. 6. Widok wykresu przepływów gotówkowych w okresie projekcji finansowej obejmujących 15 lat

westycji są korzystniejsze niż dla wariantu 3 i 4).

Dlatego też zarząd firmy w pierwszej kolejności powinien rozpocząć negocjacje z firmą logistyczną o zmniejszenie cen usług outsourcingu, a w przypadku niemożności uzyskania upustów

w cenach rozpocząć inwestycję budowy nowego magazynu.

Więcej informacji o opisaną aplikację możecie Państwo uzyskać u autora artykułu: Jacek Zajac tel: (0-61) 850-4953, e-mail: jacek_zajac@ilim.poznan.pl, www.ilim.poznan.pl

Rys. 7. Porównanie rocznych kosztów eksploatacyjnych magazynu z rocznymi kosztami outsourcingu